

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

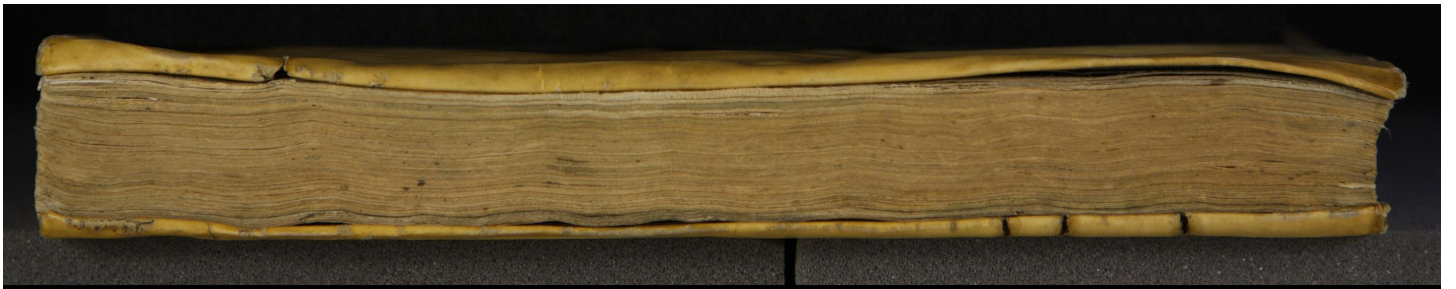

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

48-30
4°

EX NICOLAI
DAMASCENI
VNIVERSALI HISTORIA

SEV

De moribus gentium libris excepta

IOHANNIS STOBÆI

collectanea,

QVÆ

NICOLAUS CRAGIVS latina fecit, &

seorsum edidit.

APVD

Petrum Santandream,

MDXCIII.

LN 933^{II}
ex 4

EX NICOLA
DAMASCENI
UNIVERSALI HISTORIA

SECVS
P. MARTINUS GENTINUS LIBRI EXPOSITIO
IOHANNIS STORNI
COLLECTANEA

QVAE
NICOLAUS CARRIVS HISTORICVS
SCOTIVS EDIDIT

A P V D

Petrus Santandreaanus

Kay Hoegs Samling
1970.

VIR
E
LO
I
B
rum lam
vera in
dignus
gratular
Oligere
conuen
natur
de U
Nar
gir, es
comit
indac
exta
com
m

 VIRTUTE, ERVDITIONE
 ET GENERE NOBILISSIMO
 OLIGERO ROSÆCRANTIO
 ILL. D. GEORGII ROSÆCR. F.
 NIC. CRAGIVS S. D.

Pædicatur à multis Nobil. Oligere, & quidem do-
 ctissimis viris, singularis tui ingenij felicitas, nec non
 egregium circa Philosophiam studium. Et tu ipse re-
 fidem facis, nihil ad gratiam ab illis fingi, sed quan-
 tum laude eorum fertur, tantum merito tibi tribui. Præclarum
 vero institutum, nec scio an generoso & excelso tuo animo aliud
 dignius. Ac gratulor patriæ familiaque talem Rosæcrantium;
 gratulor parentibus tam insignem filium. Sed patere tamen, mi
 Oligere, amore tui, patriæque studio, hoc à me dici, non tantum
 conuenire tibi tam illustri loco orto, eam quæ in contemplatione
 naturæ occupata est Philosophiam; sed multo magis alteram, quæ
 de Virtutis actionibus differit, & vitæ civilis præcepta tradit.
 Nam hæc propius ipsum hominem id est, mentem nostram attingit,
 & in ea humana sapientia meditatio & exercitatio præcipuè
 consistit. Quod haud dubiè ita saniores quique Philosophorum
 iudicarunt, qui illa non contenti, istius studium vel maxime sibi
 excolendum existimarunt. Id quod ne longè petitis exemplis tibi
 confirmare necesse sit, à Principibus Philosophorum discas. Vide
 mihi septem sapientes Græciæ, qui Philosophiam ipsam condide-
 aa 2 runt,

runt, eorum solum Thaletem habes naturæ arcana scrutantem, reliqui in Politia versati. Et ex illis ipsis Philosophis, quos maxime facere potes, Socrates, Plato, Aristoteles, Theophrastus, per magnam in hanc operam & studium posuerunt. Atque ut paucis absoluam, fuit hoc familiare cunctis ferè Philosophis, ac in primis Academicis tum Peripateticis. Quorum è numero est Nic. Damascenus haud postremus, qui ad exemplum Aristotelis ac Theophrasti, huius generis scripsit libros octoginta καθολικῆς ἰστορίας, ut vocat, seu de moribus gentium vniuersarum, plenos haud dubie bonæ frugis & multiplicis doctrinæ. Utinam extarent tantummodo, tum huius, tum istorum auctorum quos dixi, scripta, non esset ista eruditæ doctrinæ pars à cultoribus adeo deserta: sed inueniret complures tui similes verè nobiles, id est ad virtutis gloriam recta via grassantes, quorum animis efficacissimum sui amorem excitaret. Sed quia manca præceptorum aliquatenus Philosophia, & historia huiusmodi politica destituimur, haud nullo in operæ pretio studium ab eis occupari putandum, quibus ad curam est hæc qualiacunque veterum Rerumpub. monumenta conseruare. Quapropter quæ istius Nic. Damasceni in collectaneis apud Stobæum reperi, placuit descripta & seorsum excusa hoc tempore euulgare, ac quod ad Cnomas seu sententias propriè non pertineant, suo quasi auctori ex aliena possessione asserta restituere. Nam quæ apud Athenæum sunt, vel quæ alia eò pertinentia obseruare licuerit, aliàs additurus. Ac tametsi non sint hæc eius generis, ut politicum efficiant, sicut nec item philosophorum præcepta: eo tamen loco habenda, ut cum vsu rerum coniuncta prudentiæ & consilij fundamenta maiorem in modum confirment. Sed præcepta & instituta politica Nobiliss. Oligere, ex hisce & aliis philosophorum libris petes: vsum certè non aliunde melius disces, quam

quam ab illustri parente tuo, in quo Deus tibi diuum sapientia &
 aliarum magnarum virtutum exemplum statuit. Ad cuius imi-
 tationem si totum te compares, eique te quam simillimum praestes,
 nihil ferè maius est, quod à te patria desiderarit. Quod tibi vt con-
 tingat, omnes patria amantes precamur, idque vt de te indubitatè
 speremusq; virtus & eruditio iubet tua. Per quam virtutem tuam,
 Nobiliss. Oligere, te maiorem in modum rogo velis hunc libellum
 tuo nomini dicatum, gratum habere, & pra illo animum, vnde
 prodijt, longè magis acceptare. Quod si feceris, hoc quod iam stu-
 dij mei erga te pignus, huius libelli oblatione habes, dabo operam
 vti postmodum aliquo cum faenore luam & redimam.

Vale feliciter nobilissime
 Oligere.

aa 3

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΘΥΝΟΙ.

Θυνοὶ τοῖς ναυαγίοις φιλάνθρωποι δεχόμενοι, φίλους ποιούμεται. Τῶν δὲ ξένων, τοῖς μὲν ἐκουσίως ἐλθόντας, σφόδρα τιμῶσι· τοῖς δὲ ἀκουσίως, κολάζουσι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αρίτονοι τῆς ἐμφύχων ἔδην ἀποκτείνουσι. τὰ δὲ κεράμια τῆς χρυσιῶν ἐν χρυσοῖς ἐλύτερις φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τρεῖς ἐν τῷ βίῳ λούονται μόνον, ὅταν γλυκύνονται, καὶ ὅπτη γάμοις, καὶ τελευτῶντες.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, αἰομοί εἰσιν, ὡς αὐτοὶ καὶ οἱ πλείστοι Σκυθῶν.

Τροφὴν δὲ ἔχουσι γάλα μόνον ἵππειον, ὃς ἔτι τυροποιούμετες, ἐσθίουσι καὶ πίνουσι. Καὶ εἰσὶ δὲ τὸ δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντῃ τῷ τροφῶν ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δάρεον ἐτρέφαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιοτάτοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας. ὡς τοῖς μὲν πρεσβυτέροις αὐτῶν πατέρας ὀνομάζουσιν, τοῖς δὲ νέοις πατέρας, τοῖς δὲ ἡλικίας ἀδελφοῖς.

Ὡς καὶ Ἄναξαρχος, εἰς τῆς ἐπὶ τῶν σοφῶν νομιμασίας· ὃς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἰσορήσῃ τὰ τῆς ἄλλων νόμιμα.

Τούτων καὶ Ὀμηρος μέμνηται, ἐν οἷς φησι·

Μυσῶν τ' ἀρχαμέων καὶ Ἀγαυῶν ἵππομολγῶν,

Γαλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. Ἀβίους δὲ αὐτοὺς λέγει, ἢ δὲ τὴν γλῶσσαν μὴ γεωργεῖν, ἢ δὲ τὸ αἰοικίαι εἶναι, ἢ δὲ τὸ χρῆσθαι

EX NICOLAO DAMASCENO
DE MORIBVS GENTIVM.

THYNI.

TH Y N I naufragos humaniter excipiunt, & amicitia sibi deuinciunt. Sed & ex peregrinis eos, qui spontè accedunt, eximie honorant: Qui verò inuiti ad ipsos delati fuerint, puniuntur.

ARITONI.

Aritoni nullum animal mactant. Oracula sua testis inscripta habent, quæ in aureis inuolucris custodiunt.

DARDANI.

Dardani, gens Illyrica, ter saltem in vita lauantur, quum in lucem recens editi sunt, quum nuptias contrahunt, quum fato sunt functi.

GALACTOPHAGI.

Galactophagi, gens Scythica, non in ædibus degunt, vt & plerique alij Scytharum.

Victus eis saltem equarum lacte constat, vnde caseos conficiunt, vt ita eo tum potum tum cibo vtantur. Itaque non facile bello superantur, quod commeatus vbique ipsis præsto sit. Hi & Darium domum remeare coegerunt.

Sunt autem inuicem iustissimi, vt pote qui facultates & vxores communes habeant. Vnde inter se Seniores quosuis patres suos appellat, iuniores filios, & æquales fratres.

Ex his oriundus Anacharsis, in septem sapientum numero habitus, qui in Græciam venit, vt leges & instituta aliorum disceret.

Quin meminit eorum & Homerus vbi inquit,

Myforum, cominus pugnantium, & Agauorum equas mulgentium.

Et Galactophorum, Abiorumque iustissimorum hominum. Abios autem vocat eos, siue quod terram non colerent, siue quod sine domibus degerent, siue etiam quod, hi soli arcus in

aa 4 bel

χρησται τούτοις μόνοις τόξοις. βίον γάρ λέγει τὸ τόξον.

Παρά τούτοις ἐδὲ εἷς, ἔτε φθονῶν ὡς φασιν, ἔτε μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἰσορήθη, δὲ τὴν τῆ βίου κοινότητα, καὶ δικαιοσύνην.

Μαχηροὶ δὲ οὐχ ἥττον αὐτῶν ἀγωνάικες, ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς ὅταν δέη. Καὶ δὲ τὸ Ἀμφύζονας χυνοτάτας εἶναι, ὡς ποτὲ ἐλάσασα μέχρι Ἀθηνῶν καὶ Κιλικίας, ὅπ τότε παρῶκου ἐγγὺς τῆς Μαυώπιδος λίμνης.

ΙΒΗΡΟΙ.

Ιβήρον ἀγωνάικες κατ' ἔτος δ', π' ἀν' ἐξυφανώσιν ἐν κοινῷ δειπνοῦσιν. Ἄνδρες δὲ χρεστόντηο κείαντες, τὰ πλεῖστα ἐργασαμένους περὶ μῶσιν.

Ἐχρυσὶ δὲ καὶ μέτερον π' ζώνης, ἢ τὴν γαστέρα περιλαβεῖν ἀν' μὴ δεικνῶσιν, ἀχρὸν ἠγροῦνται.

ΟΜΒΡΙΚΟΙ.

Ομβρικοὶ ἐν ταῖς παρὰ τοὺς πολεμίους μάχαις ἀχρὸν ἠγροῦνται ἠπιμετροὶ ζῶν, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ νικᾶν, ἢ δαποθνήσκειν.

Ομβρικοὶ ὅταν παρὰ ἀλλήλοις ἔχρυσιν ἀμφισβήτησιν, καδοπλιθῆντες, ὡς ἐν πολέμῳ, μάχονται καὶ δοκοῦσι δικαιοτέρα λέγειν, οἱ τοὺς ἐναντίους δποσφάξαντες.

ΚΕΛΤΟΙ.

Κελτοὶ οἱ τὰ ὠκεανῷ γητινῶντες, ἀχρὸν ἠγροῦνται τοῖσιν καταπίπτοντα ἢ οἰκίαν φύζην.

Πλημμυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἐξω θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ' ὅπλων ἀπαντῶντες ὑπομένουσιν ἕως κατακλύζονται, ἵνα μὴ δοκῶσι φύζοντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ καὶ πόλιν περὶ τῶσιν.

Μείζω δὲ ὅταν ὀπίμα καὶ τὸ ξένον ἀνελόντος, ἢ πολίτην. ἴσθ' τὸ μὲν γάρ θάνατος ἢ ζημία ἴσθ' τὸ δὲ πολίτου φυγή.

Τιμῶσι μάλιστα τοὺς χῶραν τὰ κοινὰ ποσοταμένους.

Τὰς δὲ θύρας τῶν οἰκιῶν ἐδέποτε κλείουσι.

ΠΑΙΔΑΛΙΟΙ.

Ἐν Παιδαλίοις, Ἰνδικῶν ἔθνη, οὐχ ὀθύων, ἀλλ' ὀσωεπότητος τῶν παρῶν-

béllis vsurparent. Arcus enim poe^tæ haud rarò βιός dicitur.

Apud hos (vt ferunt) neminem deprehendere est inuidia laborantem, aut odio flagrantem, siue metu perculsum, propter vitæ istam communionem & iusticiam.

Bellicosæ autem ipsorum non minus mulieres sunt, quam viri, quæ & vnà in prælium eunt, quum ita factò opus. Itaque & Amazonas fœminas generosissimas esse, adeò vt progressæ sint cum exercitu olim Athenas, & in Ciliciam vsque, quando videlicet iuxta Mæotim paludem habitarunt.

IBERI.

Iberorum mulieres quotannis in publicum exhibent, quod tela confecerunt. Viri autem suffragiis lecti de ipsis iudicant, & quam earum plurimum laborasse inueniunt, ei primos honores deferunt.

Habent quoque zonam certæ mensuræ, intra quam si venter cuiusquam comprehendi nequeat, pro dedecore id magno habetur.

VMBRICI.

Vmbrici quum controuersias inter se habent, pugnant armati ac si bello congregiendum esset: & videntur iustio^rem habuisse causam, qui aduersarium interemerint.

CELTÆ.

Celtæ Oceani accola, pro dedecore habent, si quis muro aut domui ruen^ti se subducatur.

Inudatio quum ex mari exteriori accedit, armis induti ei obuiam eunt, subsistuntque donec mergantur, idque ne fugientes videantur quoquo modo mortem formidare.

Celtæ gladiis cincti Reipub. negotia tractant.

Grauiorem etiam pœnam apud eos luit, qui peregrinum, quam qui ciuem interemerit. Illi enim mors irrogatur, isti exilium indicitur.

Ante omnes honore eos afficiunt, qui victoria potiti agrum aliquem in publicum acquisuerunt.

Ianuas ædium nunquam occlusas habent.

PÆDALII.

Apud Pædalios, gentem Indicam, non sacrificus, sed prudentissimus

παρέντων κατάρχεται τῷ ἱερόν. αἰτείται δὲ αἰεὶ ἡδὲ τῷ θεῶν ἐδὲν ἄλλο, πλὴν δικαιοσύνης.

ΠΡΑΥΣΙΟΙ.

Πραῦστοι τοὺς ἀσυγείτονας, ἐὰν λιμῶσι περὶ ὧσι, τρέφουσι.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχίνες ἀθέστοι ὀνομαζόμενοι τὸ ἀνέκαθεν κηῖτες, οἱ κήσαντες τε καὶ ἐν Κύπρῳ μεταναστάντες δὲ εἰς Ρόδον, καὶ πρῶτοι τὴν νῆσον καταχόντες, βασικανοὶ τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεροί.

Τελχίται δὲ ὄντες, καὶ τὰ τῷ πρῶτῳ ἔργῳ μιμησάμενοι, Ἀθλίωσι τελχινίας ἀγαλμα πρῶτοι ἰδρύσαντο, ὡς ἂν εἰς πρὸς λέγει Ἀθλίωσι βασικανοῦ.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρπησίοις νεωτέρῳ πρῶτον ἔργῳ καταμαρτυρεῖν, ἐκ ἐξέσι.

ΛΕΥΚΑΝΟΙ.

Λευκανοὶ διχάζονται ἀλλήλοις, ὡς ἂν ἄλλου πινὸς ἀδικήματος, ἔπειτα καὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας.

Ἐὰν δὲ πρὸς ἀσωτῶ δανείσας χρεὸς ἐλεγχθῆ, σέρεται αὐτῆ.

ΣΟΤΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σοτιταῖς κατ' ἔπος, οἷ τε ἡἱθεοὶ κείνοντα δημοσίᾳ, καὶ αἱ παρθένοι. ὁ δὲ κειθεὶς ἀείσος εἶδ', λαμβάνει τὴν βούληται, εἶδ' ὁ μὲν ἐπιμένον δευτέρως, καὶ ἔπος ἐφέξις.

ΛΙΜΥΡΝΙΟΙ.

Λιμύρνηοι κοινὰς τὰς γυναῖκας ἔχουσι, καὶ τὰ τέκνα ἐν κοινῷ τρέφουσι μέχρι ἐν τῷ πέντε. εἶτα τὰ ἐκ τῶν συνενεργησάντες ἅπαντα τὰ παῖδια, τὰς ὁμοιότητας πρὸς τοὺς ἀνδρας εἰσάγουσι, καὶ ἐκείνῳ τὸ ὄμιον ἄπο διδασκαλίας ἀφ' ἧς δὲ ἀνὴρ ὑπολάβη τὸ παῖδιον, ἐκείνῳ μόνῳ λαμβάνει.

ΣΑΥ-

tissimus omnium qui praesto sunt, sacra auspicator. Petitur autem à Diis nihil aliud quam iustitia.

PRAYSII.

Praysij, vel Prafij, vicinos fame afflictos alimento subleuant.

TELCHINES.

Homines illi qui Telchines dicti, antea quidem Cretenses erant, sed postea & Cyprum inhabitauerunt. Vnde quum in Rhodum migrassent, primique eam insulam occupassent, maligni admodum & inuidi extiterunt.

Quum verò & hi artes mechanicas exercerent, maiorumque opera imitarentur, Mineruae Telchiniae statuas primi crexerunt, quod nomen sonat ac si dicas, Mineruae inuidae.

TARTESSII.

Apud Tartessios minori natu aduersus maiorem testimonium ferre non licet.

LVCANI.

Lucani tanquam criminis alicuius, etiam luxuriae ignaviaeque iudicia agitant.

Si quis conuictus luxurioso mutuum dedisse, mutuo isto mulatur.

SAMNITES.

Apud Saunitas vel Samnites de adolescentibus & virginibus quotannis publicum habetur iudicium. Quem igitur eorum optimum esse sententia iudicum pronunciarit, is sibi ex virginibus eligit uxorem quam vult, deinde secundus ab eo alteram, & sic de caeteris fit deinceps.

LIMYRNII.

Limyrnij vxores habent communes, & liberos communiter alunt vsque ad annum aetatis quintum. Anno autem sexto in vnum conuocant omnes pueros, atque tum ex similitudine ad quemlibet virorum coniecturam facientes, cuiuslibet similem patri filium assignant. Quum itaque quis agnouerit puerum suum, tum quilibet eum vt filium educat.

ΣΑΥΡΟΜΑΤΑΙ.

Σαυρομάται δὲ τριῶν ἡμερῶν σπουδῆται εἰς ἀλήθειαν.
 Ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείθονται ὡς δαυοίαις.
 Παρθένον δὲ ἐπεφύεον σιωπήζουσι. πρὸς γάμον πείναι πολέμου
 ἀνδρα κτείνη.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέται τοῖς ἀδικήσαντας ὅποιον, τῶν ἱερῶν ἀπέργουσι.
 Ἐὰν δὲ τις κυβερῶν σκάφος δαμάρτη, ποροσόντες ἐφεξῆς ἕκαστοι ἐμ-
 πύουσι αὐτῷ.

ΜΟΣΥΝΟΙ.

Μοσυνοὶ τὸν ἐαυτῶν βασιλέα τρέφουσι ἐν πυργῷ κατὰ κλεισον.
 Ἐὰν δὲ τις δόξη κακῶς ποτὲ βεβηλεύσασθαι, τὰ λιμῶν αὐτὸν ἀποκτείνουσι.
 Τὸν δὲ τρέφοντα ὅταν ἐξίστην διαεχῆσι, μέγας κοινῇ ἐξελόντες τοῖς
 ἀφικνημένοις ξένοις.

ΦΡΥΓΕΣ.

Φρύγες ὄρκοις ἐχρῶνται, οὐτ' ὀμνιώτες, οὔτε ἄλλοις ἐξορκουῦτες.
 Ἐὰν δὲ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βουῶν ἀποκτείνῃ, ἢ σκίους τῶν πρὸς γε-
 ωργίαν κλέψῃ, θανάτῳ ζημιῶσι.
 Φρύγες ἐκαπορύπτουσι τοὺς ἱερεῖς τελευτήσαντας, ἀλλ' ἐπὶ λίθους
 δεκαπῆχας πιδάσσω ὀρδοῖς.

ΛΥΚΙΟΙ.

Λύκιοι ταῖς γυναικας μάλλον, ἢ τοὺς ἀνδρας πμῶσι, καὶ καλοῦνται
 μητρεῖν. Ταῖς τε κληρονομίας ταῖς θυγατέρας λείπουσι, ἐ τοῖς υἱοῖς.

Ὅς δ' ἀνελδύτερος ἀλφ' κλέπτων, δούλος γίνετα.

Ταῖς δὲ μαρτυρίας ἐν ταῖς δικαίαις, οὐκ εἰδὺ παρέχονται, ἀλλὰ κατὰ
 μίαν.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαὶ δαπνουῦτες ἀπάρχονται τοῖς γονεῦσιν, ὡς ἡμεῖς τοῖς θεοῖς
 ὡς ἀπονοήτοις.

Ἡ δὲ

SAVROMATÆ.

Sauromatæ (vel Sarmatæ) tribus diebus cibo se ita ingurgitant, vt repleantur.

Vxoribus in omnibus obtemperant, tanquam Dominabus.

Virgini non prius nuptias concedunt, quam hostem aliquem interfecerit.

CERCETÆ.

Cercetæ reos cuiuscunque admissi criminis ita puniunt, vt sacris interdican.

Si quis scapham gubernans impegerit, accedentes ordine singuli illi inspuunt.

MOSYNI.

Mosyni Regem suum educant turri inclusum.

Si quis iudicatus sit minus benè in publicum cõsuluisse, eum fame enecant.

Fruementum quod ipsis ex agris provenit æqualiter distribunt, partem inde aliquam in commune conferentes pro peregrinis aduenientibus.

PHRYGES.

Phryges omni abstinent iureiurando, ita vt nec ipsi iurent, nec alios ad iurandum adigant.

Si quis apud eos bouem aratorem interfecerit, aut agriculturæ instrumentum surripuerit, morte multatur.

Phryges non defodiunt in terram sacerdotes mortuos, sed super columnas lapideas decem cubitorum erectos statuunt.

LYCII.

Lycij plus honoris mulieribus quam viris deferunt, nominæque eis à matribus induntur: Itémque bonorum hæredes filias, non filios relinquunt.

Si quis liber condemnatus fuerit furti, pœna seruitutis ei irrogatur.

Testimonia in causis non protinus ferunt, sed post mensem demum.

PISIDÆ.

Pisidæ conuiuentes, parentibus epularum primitias libant, perinde vti nos Diis federum amicitiaque præsidibus.

Graui-

Ἡ δὲ μοῖσις κείσις ἐστὶ πρὸς καταθήκης τὸν δὲ ἄποσερήσαντα, δυνα-
τοῦσιν.

Εὰν δὲ μοιχὸς ἀλάφ, φειάγεται τιμὴν πάλιν ὅτι οἶνου μὴ τῆς γυναικὸς,
ὅτι ἡμέρας τακτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι καὶ τὰς δευτέρους μάλιστα κα-
ταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς, ἐπὶ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς. Ὁ-
ταν δὲ ὁ δευτέρου ἀμφοτέρωθεν μὴ ᾖ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχμώτατον
αἰεσιῶται βασιλεῖα.

Ἀσκήσι δὲ δούρειαν καὶ δικμοσιῶν.

Ἄθροσι δὲ αὐτῶν αἰοικίαι, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμῶν πολλῶν, ἐπὶ εἰς
κλέπτει.

ΒΥΑΟΙ.

Ἐν Βυαίοις Λίβυσιν ἀνὴρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν.

ΒΑΣΟΥΛΙΕΙΣ.

Βασουλιεῖς Λίβυες ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δὲ
ἡμέρας εἰρήνην ἀγροσι.

ΔΑΨΟΛΙΒΥΕΣ.

Δαψολίβυες ὅταν συναχθῶσι, πάντες ἅμα γαμοῦσι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μὴ
δύσιν πλειάδος, καὶ μὴ τιμὴν ἐξίσασιν χωρὶς τῶν γυναικῶν κατακειμῶν
κατασβέσαντες τὸν λύχνον εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχὼν, ἢ αὐτὴν τυχὴ λαμβάνει.

ΙΑΛΧΛΕΥΕΙΣ.

Ἰαλχλευεῖς Λίβυες, ὅταν πολλοὶ μνησέουσιν αἰ γυναικὰ πρὸς τὴν κη-
δέσῃ δειπνοῦσι, παρέρσης τῆς γυναικός. πολλὰ δὲ σκηπτόντων, ἐφ' ᾧ αὐτῆ
γυνὴ γελάσῃ, τούτῳ σιωπικεῖ.

ΣΟΡΔΟΛΙΒΥΕΣ.

Σορδολίβυες ἐπὶ ἐκκλιῶται σπεῦδος ἐξω κύλικος καὶ μαχίεας.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Αλιτέμιοι Λίβυες τοῖς ταχτάτοις αὐτῶν αἰεσιῶται βασιλεῖς. τῶν δὲ
ἄλλων τιμῶσι τὸν δικμώτατον.

NO-

Grauiſſimum apud eos iudicium depoſiti agitur, quod qui fraude inuere conuictus fuerit, morte afficitur.

Si quis in adulterio comprehenſus fuerit, is cum adultera aſino infidens per urbem circumducitur, idque ad conſtitutum aliquot dierum ſpacium.

ÆTHIOPE.

Æthiopes ſororibus potiſſimum honorem exhibent, & ſucceſſionem tradunt Reges, non ſuis, ſed ſororum filiis. Quod ſi ex iis nullus ſuperſit, cui ſuccedere ius ſit, tum pulcerrimū omnium & bellicoſiſſimum Regem deligunt.

Exercent ij præcipuè pietatem & iuſtitiam.

Ædibus ipſorum nullæ ſunt ianuæ, cumque in viis publicis multa ſita iaceant, nemo eorum aliquid furatur.

BVÆI.

Apud Buæos, Libyæ ſeu Africæ gentem, vir inter viros dominatum gerit, mulier inter mulieres.

BASVLII.

Baſulici, Libyæ gens, quum bellum gerūt, noctu quidem prælium committunt, interdium verò pacem ſeruant.

DAPSOLIBYES.

Dapſolibyes ſimulatque in vnum conuenere, vniuerſi ſimul nuptias cōtrahunt eodem die, poſt occaſum pleiadum. Etenim vt conuiuati ſunt ad mulieres ſeoſim accumbētes extinctis luminibus adeunt, quamque earum fortè quiſpiam nactus fuerit, eam & vxorem ducit.

IALCHLEVEI.

Ialchleuci, gens Libyca, quum multi ſimul eandem ſponſam ambiant, apud ſocerum ſeu ſponſæ petiæ patrem cœnant. Dum verò multis diebus ſibi inuicem illudunt, cui eorum ſponſa arriſerit, is eam ducit.

SARDOLIBYES.

Sardolibyes nullam ſupellectilem ſibi parant, præter calicem & gladium.

ALITEMI.

Alitemij Libyes pernicioſiſſimos Reges eligunt: Ex reliquis prout quiſque maximè iuſtus eſt, ita & dignitate eminet.

No-

ΝΟΜΑΔΕΣ.

Οἱ Νομάδες τῶν Λιβύων, ἐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νυξίν, αὐτῶν ἀειθροῖσι τὸν χρόνον.

ΑΦΑΡΑΝΤΕΣ.

Αφάραντες Λίβυες ὀνόματα ἐκ ἔχουσιν· ἠλίω δὲ ἀνίχοντι λοιδοροῦνται, ὡς πολλά κακὰ φήναντι.

Τῶν δὲ θυγατέρον ἀείσας κείνουσι, τὰς πλείον χρόνον μαθημικίας παρδένους.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτῶν ἔνιοι ταῖς χεῖρας ἐκδοδιδόντας εἰς ἀγορὰν ἀγόντες, καθίσταν κελύουσιν, εἶτα κόφινον ὀπιβάλλουσιν αὐτῶν· ὅς εἰ ἀν κοφινωθῆ ἀπίμωσ γίνεται. δοκεῖ δὲ τὰ το πεπονθέναι, καὶ ὁ Εὐερίπιδου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ασσύριοι τὰς παρδένους ἐν ἀγορᾷ πωλοῦσι πῖς θέλουσι σωσθεῖν· ὡς πῖς μὲν τὰς ὀνηρεστάτας καὶ καλλίστας, εἶτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. ὅταν δὲ ἔλθωσι ὅτι τὰς φαυλοτάτας, κηρύττουσι, πόσον πῖς θέλει ὡς λαβὼν ταύτας σωσθεῖν, καὶ τὸ συναχθῆν ἐκ τῆς τῶν ὑπηρετῶν τιμῆς ταύταις ὡς εἰδέναι.

Ἀσσυριοὶ δὲ μάλις βασιλεύοντες καὶ ἀοργησίαν.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσαις ὁ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, καὶ δὲ λέγουσιν.

Εὰν δὲ πῖς πατέρα κτείνῃ, ἐπὶ βλητὴν αὐτὸν οἶονται.

Εὰν δὲ πῖς ὡς βασιλέως μασηῶσιν, ὡς χαλεπεῖ, ὡς ἀγαθῶν τυχῶν, ὅτι αὐτὸς ἐν νύκτι βασιλέως.

Ἄθλα δὲ λαμβάνουσι ὡς βασιλέως πολυτεκνίας.

Οἱ δὲ πῖς παρ' αὐτοῖς, ὡς ἐρμαθῆματα, τὸ ἀληθεύειν διδάσκονται.

ΙΝΔΟΙ.

Παρ' Ἰνδοῖς ἔαν πῖς ὑποσηρηθῆ δανείου, ἢ ὡς καταθήκης, οὐκ ἔστι κείσιν.

NOMADES.

Nomades & ipsi Libyū gens, in temporum dinumeratione non diebus, sed noctibus vtuntur.

APHARANTES.

Apharantes Libyes nominibus carent, soli orienti conuicium faciunt, vt qui multa mala in lucem proferat & ostendat.

Ex filiabus optimas eas censent, quæ tempore quam longissimo virgines manent.

BOEOTI.

Quidam Bœotorum decoctores qui non sunt soluendo in forum adducunt, & considere iussis cophinum superiniiciunt: Ac qui hoc cophini pœna affectus fuerit, inde infamis fit. Quam pœnam irrogatam etiam Euripidæ patri, qui ex Bœotis oriundus erat, sunt qui existimant.

ASSYRII.

Assyrij virgines in foro vendunt quibuslibet eas sibi iungi desiderantibus. Ac primo quidem veneunt, quæ forma omnium sunt venustissima, tum deinceps reliquæ. Quum verò ventum tandem fuerit ad maximè deformes, per præconem diulgant, quantum quisque pecuniæ accipiat, vt eam ducat. Atque ita pretium ex formosarum venditione redactum, in elocandas deformes impendunt.

Coniungunt pariter exercentes in moribus potissimum grauitatem & mansuetudinem.

PERSÆ.

Apud Persas quod factum turpe existimatur, id nec dictu honestum censent.

Si quis patrem necauerit, eum subdititium non genuinum filium existimant.

Si quem iusserit Rex flagris cædi, is tanquam beneficio affectus, gratias agit quod eius Rex meminisset.

Quibus soboles numerosa est, ij præmium eo nomine à Rege ferunt.

Pueri apud ipsos, vera dicere, non secus atque disciplinam aliquam discunt.

INDI.

Apud Indos quum quis fraudatur mutuo aut deposito, actio-

bb nem

κείσιν ἀλλ' αὐτὸν ἀπᾶτα ὀπισθεύσας.

Ὁ δὲ τεχνίτου πηρόσας χεῖρα ἢ ὀφθαλμὸν, θανάτῳ ζημιέται.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα, ὁ βασιλεὺς κελδεὶ κείραδα, ὡς ἐχάτης ἔσης ταύτης ἀπμίας.

Ἰνδοὶ συγκατακμήσιν, ὅταν τελευτήσωσι, τῆς γυναικῶν τὴν περιλεσάτῃ, αὐτῆς δὲ ἐκείνῳ ἀγῶν μέγιστος γίνεται, ἀπεδαζόντων νικῆσαι ἐκείνῳ τῆς φιλῶν.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ.

Λακεδαιμονίοις τέχνας μανθάνει ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰχρὸν ὄσιν.

Ἐσιῶνται δὲ πάντες ἐν κοινῷ.

Τοῖς δὲ γέροντας αἰχμύονται, ἐδὲν ἤτιον ἢ πατέρας.

Γυμνάσια ὡσπερ ἀνδρῶν ὄσι, ἔτω καὶ παρθέτων.

Ξένοις δὲ ἐμβιοῦν ἐκέξουσιν ἐν Σπάρτῃ, ἔτε Σπαρπάταις ξενιτεύειν.

Ταῖς δὲ αὐτῆς γυναιξὶ ὡδρα κελδεύοντα ἐν τῆς δειδεσάτων κύεδα, καὶ ἀσῶν καὶ ξένων.

Χρηματίζεσθαι δὲ αἰχρὸν Σπαρπάτη.

Νομισματι δὲ χρῶνται σιυπίνῳ, ἐὰν δὲ ὡδρά πνι δῦρεθῆ χρυσὸς ἢ ἀργυρος, θανάτῳ ζημιέται.

Σεμνιύοντα δὲ πάντες, ὅπῃ τὰ ταπεινοὺς αὐτοὺς παρέχῃ, καὶ καπηκίοις ταῖς ἀρχαῖς.

Μαχαρίζονται δὲ μᾶλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γηναίως δποθησικοντες, ἢ οἱ δῦτυχῶς ζῶντες.

Οἱ δὲ παῖδες νομίμως πᾶσι βωμὸν φειμόντες μασιγροῦνται, ἕως ἀπὸ ὀλίγοι λειφθέντες σεφανωθῶσιν.

Αἰχρὸν δὲ ὄσι δειλῶν σύσκλων, ἢ συγλυμασλῶ, ἢ φίλον γηρέδα.

Κείσιν δὲ ταῖς γέρονταις ὅπῃ τὰ τέρματι τῆ βίαι περοσπύδαται, τοῖς τε δὲ ἢ κακῶς ζῶσιν.

Ὅταν δὲ σεατεύονται ἐξω χῶρας, πῦρ δὲ βωμοῦ τῆ ἀγῆτορος Διὸς ἐναυσάμδρος πυρφόρος λεγόμενος, σῶσει τὰ βασιλεῖ ἀσβεσον αὐτὸ πηρόν.

Σιωτ

nem non habet, sed sibi culpam imputare debet, quod credidit.

Si quis artificem manu vel oculo priuauerit, morte pœnam luit.

Qui grauissimo obnoxius delicto est, iubente Rege tondeatur, tanquam hoc extremæ sit ignominia.

Indis mortuis iungitur in rogam vxor ex omnibus dilectissima vnâ cremanda. Inter ipsas autem acerrimum certamen oritur, adiuuantibus quamlibet suis amicis, uti vincat.

LACEDÆMONII.

Lacedæmonij non satis honestum ducunt, aliis operam nauare artibus, quam ad res bellicas pertinentibus.

Cibum omnes viri vnâ capiunt.

Senes quosuis omnes reuerentur, non secus ac parentes suos.

Ut viris sua sunt exercitia: ita sunt virginibus item sua.

Peregrinis Spartæ degere fas non est, nec Spartanum peregrè proficisci.

Vxoribus suis potestatem faciunt prolem suscipiendi ex pulcerrimis, tum ciuium tum peregrinorum.

Quæstum facere Spartanò indecorum.

Nomismate vtuntur ex Corio. Quod si verò cõtingat aurum domi alicuius vel argentum deprehendi, morte pœnam luit.

Maxima omnibus hinc gloria, si se humiles & obedientes magistratibus suis præbeant.

Beatiores apud eos iudicantur, qui præclaram mortem appetunt, quam qui in magna prosperitate viuunt.

Pueri ex lege quadam aram circumuolantes flagellantur, donec pauci ex iis reliqui, perdurantes sub flagris, coronas præmium auferunt.

Minus honestum censetur timidum aliquem, contubernalem vel Gymnasij socium, vel amicum sibi iungere.

De Senibus iudicium fit circa finem vitæ, qui nam ex iis bene, qui sequitur vitam suam traduxerint.

Quum exercitus educitur extra limites regionis, ignem incendit sacerdos, qui Pyrphorus, id est ignifer, dicitur, ab ara Iouis ductoris, quem à Rege non procul remotus præfert, inextinctum seruans.

bb 2 Ad-

Συμπεπόμενοντα τῶ βασιλεῖ μάντις, καὶ ἰατροί, καὶ αὐληταί, οἷς ἐν ταῖς μάχαις ἀπὸ σαλπύγγων αἰεὶ χρῶνται, μάχονται δὲ ἐσεφανωμένοι.

Ἰπανίσκονται ἢ βασιλεῖ πάντες, πάλω ἐφόρον. Οὐμνύει τε πρὸς τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεύς, καὶ τοῖς τῆς πόλεως νόμοις βασιλεύειν.

ΚΡΗΤΕΣ.

Κρήτες πρῶτοι Ἑλλήων, νόμοις ἔχον Μίνως θεμερίου, ὃς καὶ πρῶτος ἐθαλασοκράτησεν. πρῶτος ποιεῖτο δὲ Μίνως ὄρα τῷ Διὸς αὐτὸ μίμηθικέναι, δι' ἐνεία ἐτῶν εἰς πῶρος φοιτῆν, ἐν ᾧ Διὸς ἀντρον ἐλέγετο, κακείθεν αἰεὶ πινάει νόμοις φέρον τοῖς Κρησὶ. Μένμηται δὲ τούτου καὶ Ὀμηροί, ἐν οἷς λέγει.

Τοῖσδ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἐνθα Μίνως γε.

Εἰνέωρος βασιλεύει, Διὸς μεγάλοιο ὄραεισῆς.

Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι, καὶ θήρας καὶ δρόμοις ἀνάντις ἀνυπόδυτοι κατανούοντες, καὶ τὴν ἐνόπλιον πυρρίχην ἐπινοοῦντες, ἡ πῆνα πρῶτος εὖρε Πυρρίχης κωδωνιά της Κρής το γῆρος.

Συσιτοῦσι δ' ἐν κοινῷ οἱ ἄνδρες, τὴν αὐτὴν διαίταν ἔχοντες ὅξισου πάντες.

Δῶρα δὲ αὐτοῖς ὄσιν ὄπλα πμῶτατα.

ΑΥΓΑΡΙΑΤΑΙ.

Αυγαριάται τοῖς ἀδυνάτοις ἢ ἑραπῶτων ἐν ταῖς ὁδοποιείαις ἐδέποτε ζῶντας ἀπολείπουσιν.

ΤΡΙΒΑΛΛΟΙ.

Τριβαλλοὶ τέταρτος φάλαγγας ἐν ταῖς μάχαις ποιοῦνται, τὴν πρῶτην τὴν ἀδενῶν, τὴν ἐχρημύην ἢ κεπίσαν, τὴν τρίτην ἢ ἰππέων, τελευταίαν τὴν πῶν γυναικῶν, αἱ αὐτοῖς εἰς φυγὴν τρεπόμενοι καλοῦσιν βλασφάμοισιν.

ΚΑΥΣΙΑΝΟΙ.

Καυσιανοὶ τοῖς μὲν γηνωμένοις θρῆνῶσι τοῖς δὲ τελευτήσαντας μακρίζουσι.

ΚΙΟΙ.

Κίοι τοῖς ἀποθανόντας κατακαύσαντες καὶ ὀσολογήσαντες ἐν ὄλμων
τά

Adiunguntur autem Regi in bellum eunti Vates, medici, tubicines. Nam tibiis in bellis vice tubarum vtuntur. Pugnantes autem coronis ornantur.

Regi assurgunt omnes præterquam Ephori. Iurat autem Rex antequam regnum adeat, Imperaturum se iuxta leges Reipublicæ.

CRETENSES.

Cretenses primi inter Græcos leges habuerunt, à Minoe Rege conditas, qui & primus maris imperio potitus est. Fingebat autem Minos se à ipso Ioue didicisse, quod per annos nouem ad montem reuerfus commearer. Vbi antrum Ioui sacrum erat, à quo reuersus semper leges aliquas Cretensibus attulit. Cuius meminit Homerus suis versibus, quorum hæc sententia:

Inter illas est Gnoſſus vrbs magna, vbi Minos

Nouem annis imperauit, qui Iouis magni confabulator erat.

Cretensium pueri in vnum publicè congregantur, ibique vna duriter educantur, & venationibus dediti per accliuia nudis pedibus discurrunt, & armati ad salrationem Pyrrhicham dictam magno labore assueſunt, cuius inuētor fertur fuisse Pyrrhichus Cydoniates, genere Cretensis.

Viri autem simul in publico cibum capiunt, eadem vicus ratione æqualiter omnia ipsis præbentur.

Dona apud ipsos plurimi æstimata, sunt arma.

AUTARIATÆ.

Autariatæ milites per viam agros imbecillè que factos, in viuis nunquam relinquunt.

TRIBALLI.

Triballi quatuor Phalanges seu ordines in acie instruunt: Primam Phalangem faciunt imbecillum: Alteram ab ea fortissimorum quorumque: Tertiam Equitum: vltimā mulierum, quæ reliquos in fugam versos conuiciis sistunt.

CAVSIANI.

Causiani eos qui in lucem eduntur, deplorant; qui autem è vita excedunt, eos beatos iudicant.

C II.

Cij mortuos quum cremarunt ossa eorum colligunt, quæ in

bb 3 mor-

τὰ ὄσα καταπίσασιν, εἴτα ἐνδέντες εἰς πλοῖον, καὶ κόσμιον λαβόντες
ἀναπλέουσιν εἰς πέλαγος, καὶ πρὸς τὸν αἰέμον ἐξοδίζουσι, ἀχρις αὐτῶν
πάντα ἐκφυσιθῆ καὶ ἀφανῆ γήγηται.

ΤΑΥΡΟΙ.

Ταῦροι Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τοῖς δυνουσάτοις τῶν φίλων συγ-
κατατάσσουσιν. ὁ δὲ βασιλεὺς δποθιάνοντος φίλου, ἢ μέγας ἢ τὸ ὅλον δποτέ-
μνει ὠπίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τὸ τέλος θέσταιτος.

ΣΙΝΔΟΙ.

Σινδοὶ ποσούτοις ἰχθὺς ἐπι τοῖς τάφοις ἐπιβάλλουσιν, ὅσοις πολεμίοις ὁ
θαπτόμενος ἀπεκτονῶς ἦ.

ΚΟΛΧΟΙ.

Κολχοὶ τοῖς τελευτήσαντας ἐτάπυσαν, ἀλλὰ κρεμάουσιν ἀπὸ δένδρων.

ΠΑΝΗΒΟΙ.

Πάνηβοι Λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς δποθάνῃ, τὸ μὲν σῶμα κατορύτ-
τουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν δποκόψαντες, ἢ χρυσάσαντες ἀναπθέουσιν ἐν τέρῳ.

ΤΕΛΟΣ.

mortario contundunt. Tum in nauigium imponentes in altum nauigant, vbi per cribrum ea ad ventos dispergunt, donec omnia difflantur & euanescent.

TAVRI.

Tauri, Gens Scythica, vnà cum Regibus mortuis gratissimos quosque eorum amicos humare solent. Rex verò quum aliquem morte amittit, aut partem auriculæ, aut totam eam abscindit, prout dignitas amici mortui merebatur.

SINDI.

Sindi quum quenquam sepeliunt, tum quot hostes in vita occiderit, totidem pisces, eius sepulcro iniiciunt.

COLCHI.

Colchi vita functos non humi sepeliunt, sed ab arboribus suspendunt.

PANEBI.

Panebi Libyes mortuo Rege corpus reliquum terra condunt: caput autem trunco amputatum inaurantes in sacris statuunt.

F I N I S.

GENTIVM
... ..
... ..

TAVRI
... ..
... ..
... ..

SINDI
... ..
... ..

COLCHI
... ..
... ..

PANDE
... ..
... ..
... ..

F I N I S

1755. b